

TYGODNIK

PETERSBURSKI

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI I PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Ekspedycji Gazet Petersburskiego Pocztańtu, nadto we wszystkich Pocztaowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena: ROCZNA w Rosyi

z pocztą, a w Stolicy, z

noszeniem do mieszkań, 15

rubli. PÓŁROCZNA 8 rubli

srebrem.

PIĄTEK, 28 Kwietnia.
10 Maja.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, 27 Kwietnia.
9 Maja.

Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Wojskowości, z d. 23 Kwietnia, najłaskawiej podniesieni zostają, za odznaczającą się służbę, do rang: Jenerała piechoty, Jenerałowie porucznicy: Kurator Dorpatskiego Okręgu Naukowego *Krafström*, Członek Rady i Inspektor zakładów wojskowych Wychowania *Annienkow*. — Jenerał-porucznika, za odznaczenie się w bitwach z góralami, Jenerał-majorowie: Naczelnik lewego skrzydła linii Kaukaskiej i Dowodzący 20 dywizją pieszą *Nesterow*, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków i z zatwierdzeniem na tém dowództwie, — za odznaczającą się służbę, Naczelnik 4 okręgu Korpusu Żandarmów hrabia *Buxhewden*, z zach. dotychczas. obowiązków. — Jenerał-majora, pułkownicy, inżynierowie polowi: Pomocnik Dowódcy Dunajskiego okręgu inżynierów *Klassow*, z uwolnieniem dla słabości zdrowia od służby, z mundurem i pensją całkowitej gaży. — Zostający przy Naczelniku inżynierów czynnej Armii *Aregio 2*, — zostający do poleceń szczególnych przy Inspektorze Wydziału inżynierów *Kublicki*, — zostający przy Głównej szkole inżynierów, professor CESARSKIEJ Akademii Wojennej *Łaskowski*, wszyscy trzej z zachowaniem dotychczasowych obowiązków. — Zostają mianowani: Członek Rady i Inspektor zakładów wojskowych Wychowania, Jenerał-porucznik *Mirkowicz 1* Senatorenem, z pozostaniem Członkiem Rady i Inspektorem. — Naczelnik 4 pierwszych okręgów Ukraińskich osad wojskowych, Jenerał-major baron *Engelhardt 1*, Dowodzącym 8 okręgami tychże osad. — Dowodzący okręgami osad wojskowych: 4-ma ostatniemi Noworossyjskimi i 5-ciu Kijowskimi i gub. Podolskiej, Jenerał-

major *Szczerbacki*, Naczelnikiem tychże 9 okręgów. — Naczelnik 4-ch Okręgów Noworossyjskich osad wojskowych, Jenerał-major *Skalon 2*, Naczelnikiem 5 okręgów gubernij Kijowskiej i Podolskiej. — Naczelnik 2 dywizji Konnej Artylleryi, Jenerał-major *Pistol Kors 1*, Dowodzącym 8 pierwszymi okręgami Noworossyjskich osad wojskowych. — Dowódca pozycyjnej № 19 baterji Konnej Artylleryi, pułkownik *Arnoldi 3*, Dowodzącym 4-ma pierwszymi okręgami Ukraińskich osad wojskowych. — Ich CESARSKIE WYSOKOŚCI WIELCY XIĄŻĘTA MIKOŁAJ MIKOŁAJOWICZ i MICHAŁ MIKOŁAJOWICZ Fligel-Adjutantami JEGO CESARSKIEJ MOŚCI.

— Przez Rozkazy dzienne CESARSKIE, z d. 16 Kwietnia, zostający przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych jenerał-major hrabia *Tołstoj* mianowany pełniącym obowiązki Wojennego Gubernatora miasta Kazania i Kazańskiego Cywilnego Gubernatora, pod niebytność Jenerał-majora orszaku J. C. Mości Xięcia *Boratyńskiego*. — 17 Kwietnia: zostający przy Osobach JJ. CC. WW. WW. XX. MIKOŁAJA ALEXANDROWICZA, ALEXANDRA ALEXANDROWICZA i WŁODZIMIERZA ALEXANDROWICZA, Jenerał-major *Zinowjew*, zaliczony do orszaku J. C. Mości, z zachow. dotychczasowych obowiązków, — dymisyonowany Jenerał-major *Kiszyński* przyjęty na nowo do służby w dawnej randze Pułkownika artylleryi górnej pieszej i mianowany dowodzącym baterjami rezerwy i depo 4 dywizji artylleryi, na miejsce Jenerał-majora *Lehmann 2*, który otrzymuje urlop na sześć miesięcy dla poratowania zdrowia.

Rozkazy dzienne CESARSKIE w Wydziale służby Cywilnej.

9 Kwietnia. Dyrektor CESARSKIEGO Botanicznego Ogrodu, Rzeczywisty Radzca Stanu *Fischer*, zostaje uwolniony od służby, — Szef Kancellaryi Kuratora Białoruskiego Okręgu

Naukowego, Radzca Dworu *Godenius*, otrzymuje na własną prośbę uwolnienie od służby.

11 tegoż m. Otrzymują dymissyą, na własną prośbę, Vice-Dyrektor Kancellaryi Kaukaskiego Namiestnika, Radzca Stanu *Szczastliwcow* i Kijowski Gubernijalny Mierniczy, Radzca Dworu *Kramalej*.

12 tegoż m. Podniesieni zostają, za wysługę ustanowionych zakresów, do rang: Radzcy Kollegialnego, Radzca Izby Grodzieńskiej Dóbr Państwa, Radzca Dworu *Barokow*, — Radzcy Dworu, Assesorowie Kollegialni: Kobryński Naczelnik okręgowy *Nefedowicz* i Grodzieński Sędzia Sumienia *Krzywicki*.

13 tegoż m. Zostający przy II Oddziale przybocznej J. C. Mości Kancellaryi, Członek Kodyfikacyjnej Komisji Królestwa Polskiego, Rzeczywisty Radzca Stanu *Hube*, zostaje mianowany Radzcą Tajnym i Senatorem, z przeznaczeniem zasiadania w jednym z Departamentów Warszawskich Rządzącego Senatu. — Zostają zatwierdzeni: Stałym Członkiem Witebskiej Gubernijalnej Komisji Zaopatrzenia żywności, obierany przedtém na tenże urząd Sekretarz Kolleg. *Rudziński*, — obrany przez Szlachtę Deputatem od Szlachty Witebskiej Gubernijalnej Komisji Budowniczej i Drogowej, dymisyonowany w roku 1840 z Estlandskiego pułku strzelców w randze porucznika *Skivski*; — otrzymuje dymissyą, dla słabości zdrowia, zostający przy Głównym Zwierzchniku telegrafów, Rzec. Radzca Stanu *Cyrcyanow*.

15 tegoż m. Zostają mianowani: Stałym Członkiem Wileńskiego Urzędu Powszechnej Opieki, Sekretarz tegoż Urzędu, Assesor Kollegialny *Wyganowski*, — Członkiem Rady Departamentu Handlu Zagranicznego, Naczelnik Wydziału Rachunkowości tegoż Depart., Rzec. Radzca Stanu *Ilin*.

16 tegoż m. Za wysługę ustanowionych zakresów podniesieni zostają do rang: Radzcy Stanu, Członek i Ober-kontroler przy Komisji dla rewizji rachunków Wydziału Inżynierji i Budownictwa na Kaukazie i w kraju Zakaukaskim, Radzca Kollegialny *Chryścinicz*, — Assesora Kollegialnego, Urzędnik do szczeg. poleceń przy Kuratorze Kijowskiego Okręgu Naukowego, Radzca Honorowy, Kamer-junker *Sielecki*, — mianowany Szefem Kancellaryi Centralnej Komisji do zrównoważenia pieniężnych poborów od włościan Skarbowych, Starszy pomocnik Szefa tejże Kancellaryi, Assesor Kolleg. *Domantowicz*, — otrzymuje na własną prośbę uwolnienie od służby Strapczy Izby Kowieńskiej Dóbr Państwa, Assesor Kolleg. *Andradski*.

18 tegoż m. Zostają zatwierdzeni, wybrani przez szlachtę: Osmiańskim Marszałkiem powiatowym, Sekretarz gubernijalny *Umiastowski*, i Członkiem Wileńskiego Gubern. Komitetu dla nadzoru nad prawną sprzedażą trunków, Kurator zbożowych zapasowych magazynów powiatu Wileńskiego, Radzca Kolleg. *Kostrowicki*. — Za wyrokiem Audytoryatu Jeneralnego, Zarządzający Komorą Celną w Kretyndze, powiecie Jurborgskim, Assesor Kollegialny *von Schmidt*, przekonany o to, iż, podczas zarządzenia tą Komorą od 1842

po 1848 rok, z jawném naruszeniem leżących na nim obowiązków, sprowadzał potajemnie z za granicy wielorakie zabronione xiążki, niemniej przesyłał za granicę i ztamtąd odbierał rozmaite rzeczy, a w roku 1848, kiedy w zachodniej Europie panowały zaburzenia, sprowadzał tajemnie z Pruss gazety i inne druki, w liczbie których były buntownicze i szkodliwe, tudzież za inne prawu przeciwne postęпки, zawierające tak bezpośrednie naruszenie obowiązków jego urzędu, jako i nieściśle wypełnienie danego mu od Zwierzchności polecenia, pozbawiony zostaje rang i znaku honorowego nieposłakowanej służby za XV lat i oddany na prostego żołnierza, według rozporządzenia Inspektorskiego Departamentu Ministerstwa Wojny.

19 tegoż m. Mianowany Starszym Dyrektorem Kijowskiego Kantoru Banku Handlowego Państwa, Młodszy Dyrektor tegoż Kantoru, Radzca Kollegialny *Jurjew*, — Starszy tegoż Kantoru Dyrektor, Radzca Stanu *Ryznicz*, otrzymuje, na własną prośbę, dymissyą od służby.

20 tegoż m. Urzędnik do szczeg. poleceń przy Wojennym Gubernatorze miasta Grodna i Grodzieńskim Cywilnym Gubernatorze, Radzca Honorowy *Fermor*, mianowany pełniącym obow. Radzcy Rządu Gubernijalnego Grodzieńskiego.

21 tegoż m. Mianowani: Cywilnym Gubernatorem Mińskim, Naczelnik Smoleńskiej Gubernii, Rzeczyw. Radzca Stanu *Szktarewicz*; Urzędnikiem do szczególnych poleceń VI klasy, przy Witebskiem, Mohylewskim i Smoleńskim Jenerał - Gubernatorze, Naczelnik jego Kancellaryi, Radzca Kollegialny *Gajewski*; Radzcą Rządu Gubernijalnego Lubelskiego, Naczelnik powiatu Piotrkowskiego, Radzca Kollegialny *Trzeciak*; Sekretarze Kollegialni: Pełniący obow. Pomocnika Sekretarza Ogólnego Zgromadzenia Departamentów Warszawskich Rządz. Senatu, *Siergiejewicz*, Starszym Sekretarzem Kancellaryi Radomskiego Gubernijalnego Marszałka szlachty, i Szef biura Komisji kwaterniczej Warszawskiej, *Laufer*, Kontrolerem Najwyższej Izby Obrachunkowej.

23 tegoż m. Mianowani: Towarzysz Ministra Spraw Zagranicznych, Radzca Tajny *Sieniawin*, Senatorem, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; Dyrektor Kancellaryi J. C. K. Mości Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego, Rzeczywisty Radzca Stanu hrabia *Goleniszczew - Kutuzow*, Towarzyszem Ministra Sekretarza Stanu Królestwa Polskiego. — Podniesieni za odznaczającą się służbę do rang: Radzcy Tajnego, Rzeczywisci Radzcy Stanu, Dyrektorowie: Duchowno-Naukowego Zarządu przy Najśw. Rządz. Synodzie *Karasiewski* i Departamentu Gospodarstwa i Rachunkowości Ministerstwa Spraw Zagranicznych *Ustinow*. — Rzeczywistego Radzcy Stanu, Radzcy Stanu: Zostający przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, zarządzający tymczasowo Tulsą guberniją, Szambelan *Kazadajew*, z pozostaniem Szambelanem; Zarządzający Trzecią Expedycją szczególnej Kancellaryi Ministerstwa Spraw Zagranicz-

nych, Młodszy Radzca Ministerstwa, Szambelan *Richter*, z pozostaniem Szambelanem; Vice - Dyrektor Inspektorskiego Departamentu Wydziału służby Cywilnej, Szambelan *Wielński*, z pozost. Szambelanem; Starszy urzędnik III Oddziału przybocznej J. C. M. Kancellarii *Loewenthal*, Referent Kancellarii Sekretarza Stanu przyjmującego prośby do Tronu zanoszone *Gizetti*, Urzędnik Wydziału Ober-prokuratora Najsw. Synodu *Kaniewski*, Starszy Cenзор S.-Petersburskiego Pocztamtu *Ulrichs*, Pełniący obow. Radzcy i Naczelnika Oddziału Głównego Zarządu Wschodniej Syberyi *Tiomienow*. — Radzcy Stanu, Marszałek Gubernijalny Mohylewski, Radzca Kollegialny *Pereswiet-Sottan*; — Radzcy Dworu, Młodszy Radzca Rady Budowniczej Król. Polskiego, wolny towarzysz CESARSKIEJ S.-Petersburskiej Akademii Kunsztów *Marconi*; — Radzcy Honorowego, Drugi Sekretarz Kancellarii Ministra Spraw Zagranicznych, Sekretarz Kolleg. *Mohrenheim*. — Otrzymuje na własną prośbę uwolnienie od urzędu Witebskiego Vice-gubernatora, Radzca Stanu, Szambelan *Wielikopolski*, z pozostaniem Członkiem Witebskiego Komitetu Opieki więzień i Szambelanem.

— Przez dodatek do takiegoż Rozkazu dziennego, z dnia 23 Kwietnia, podniesieni zostali do rangi Rzeczywistego Radzcy Stanu, za odznaczającą się służbą, Radzcy Stanu: Członek Gabinetu J. C. Mości Xiażę *Gruziński* i Członek Rady Głównego Zarządu Kraju Zakaukaskiego, zarządzający Wydziałem Poczty na Kaukazie i za kaukazem *Kotzebue*.

Gazeta *Kaukaz*, wychodząca w Tyflisie, zawiera opisanie zeszłej zimy, wystawiając ją jako jedną z najostrzejszych, które zapamiętać można. Ostatni zaś numer tej gazety donosi o strasznym wypadku, zdarzonym w nocy na 7 Marca w górach Osetii. Cała osada Hanat zasypana została lawiną śnieżną, ze wszystkimi mieszkańcami i całym dobytkiem, wyjąwszy jeden dom, który był oddalony od wsi o ćwierć wiorsty i cudem prawie ocalał. Ośmdziesiąt dwie osoby obojej płci straciły życie; trzydzieści domów zostały zniszczone. Po datę ostatnich wiadomości odkopano z pod śniegu tylko 26 trupów.

Gazeta z tego powodu czyni uwagę, że prawie każdej zimy lawiny przywalają kilka rodzin w górach Osetińskich, gdzie większa część wiosek są wystawione na klęskę, podobną tej, jakiej uległ Hanat; wszakże pomimo ostrości klimatu i niewdzięczności ziemi, która zaledwo dostarcza niezbędnych potrzeb tubylcom, żaden Osetiniec nie zgodziłby się zamienić swego kawałka ziemi na najżyźniejsze doliny Kartalinii. Takie jest przywiązanie góralów i w ogóle wszystkich plemion Kaukazskich do miejsca urodzenia, i gdzie, obok swych przodków, mają złożyć swe kości. Jeżeli się zdarzy że kilka rodzin, lub cała osada, zwłaszcza z plemienia wyznającego wiarę mahometańską, z jakichkolwiek powodów, zmuszona jest opuścić kraj rodzinny, i osiedlić się gdzie indziej, umarli ich, lub nawet polegli w boju, są przenoszeni na starożytny smętarz dawnej siedziby. Jakoż

emigracye dobrowolne są tam nieznane, albo przynajmniej nieskończenie rzadkie.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 2 Maja.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, zgodnie z wnioskiem JO. Xięcia Namiestnika Królestwa, w przychyleniu się do najpoddaniejszej prośby wychodzącego polskiego Jana Szwarcę, w Paryżu przebywającego, Najmiłościwiej udzielić mu raczył przebaczenie i dozwolił powrócić do kraju, bez zwrócenia mu wszakże skonfiskowanego majątku i szlachectwa, jeżeliby do takowego miał prawo.

— N. CESARZ, w skutku uchwały Komitetu PP. Ministrów, zgodnie z przedstawieniem P. Ministra Spraw Wewnętrznych, w dniu 7 Marca r. b., Najwyżej rozkazać raczył: dozwolić znajdującej się w Królestwie szlachciance z powiatu Nowogród-Wołyńskiego, gubernii Wołyńskiej, pannie Maryi Michelskiej, pozostać tamże na zawsze, dla wstąpienia do zakonu PP. Bernardynek w Lublinie.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

AUSTRYA. *Wiedeń*, 24 Kwietnia. Rada Ministrów uchwaliła utrzymanie nadal stanu obłączenia.

— Cesarz wyjedzie do Triestu 3 Maja.

— W Wiedniu ma być zwołany Kongress Celny z reprezentantów wszystkich krajów niemieckich.

— Podług *Deutsche Reform*, układ, zawarty przez nasz Rząd ze stolicą Apostolską, uczyni w Wiedniu bardzo niepomysłne wrażenie. W tych dniach ma być ogłoszony Dekret Cesarski, zarządzający stosunki Kościoła do wychowania publicznego.

PRUSSY. *Berlin*, 25 Kwietnia. Ostatnie Konferencye umocowanych Pruskiego i Duńskiego, na których był obecnym i Poseł angielski, znowu nie doprowadziły do stanowczego wypadku. Prussy zawierają wprawdzie pokój z Daniją w imieniu całej Germanii, ale pod warunkiem, że każdy z oddzielnych krajów niemieckich będzie wezwany do przystania na takową ugodę. Co do spornego zagadnienia o Schleswig, obie strony zastrzegają sobie wzajemnie swe prawa, a Niemcy gruntują się w tym względzie na postanowieniu Konfederacyi Germańskiej z dnia 17 Września 1846 roku. Chodzi teraz o to, czy Danija przyjmie takowy układ i czy na nim poprzestanie.

— Członkowie Konsystorzów i Superintendenci Kościoła Protestantskiego wykonali bez żadnej trudności i zastrzeżeń przysięgę na Konstytucyą.

— Z prowincyi Poznańskiej donoszą, że przestępstwa przeciw własności wzrastają tam w zatrważającym stosunku, co należy przypisać niedostatecznej liczbie urzędników policyjnych i w ogóle złemu urządzeniu Policji.

SAXONIA. *Drezno, 22 Kwietnia.* Dziś o godzinie 2 po południu, w kaplicy katolickiej pałacowej, odbył się obrzęd zaślubienia J. K. W. Xięcia Genui (urodzonego w 1822 roku) z J. K. W. Xiężniczką Elżbietą (urodz. w 1830).

— Korrespondencye z Darmstadt dają wiadomość z d. 18 Kwietnia, że nie tylko oba Xięstwa Heskie, ale i Xięstwo Nassau mają się oderwać od związku Berlińskiego.

DARMSTADT, 23 Kwietnia. Dekretem Wielkoxiążęcym zakazane zostało noszenie wszelkiej broni ostrej i tnącej, bez szczególnego pozwolenia Policyi.

ANGLIJA.

LONDYN, 25 Kwietnia. Na posiedzeniu 19 b. m. Prezes Wydziału (Minister) Handlu, P. Labouchère, cofnął bill o ulepszeniach w organizacyi marynarki kupieckiej, (examinowanie sterników, etc.) i oświadczył, że na przyszłej sessyi Parlamentu wniesie bill bardziej zgodny z widokami Rządu.

Na dzisiejszym posiedzeniu Kanclerz Skarbu oświadczył, iż przyjmuje zmniejszenie stępla od aktów hipotecznych, wyrzeczone przez Komitet, lecz że jeżeliby chciano zmniejszenia te dalej rozciągać, będzie zmuszonym cofnąć bill. Izba następnie zajęła się dalszemi rozprawami nad organizacyą Kolonij Australijskich.

— *Times* następnie się wyraża we względzie osobistego położenia Prezesa Rplitej Francuzkiej. «Jest prawdziwie do ubolewania, że Prezes Rplitej spotyka przeciwników pomiędzy tymi, którzy, z pobudek osobistych powinni być najżarliwsi jego stronnikami. Burbonowie zawsze wyciągali największe korzyści polityczne ze swych stosunków familijnych, które rozciągały się na połowę Europy i nie raz posłużyły do utrzymania ich zachwianego tronu. Ten przykład całkiem jest dla rodziny Bonaparte stracony. Prezes musi sam utrzymywać wpływ swojej rodziny, której członkowie są w niezgodzie pomiędzy samemi sobą. Xiążę Canino, socyalista, opierał się, jak wiadomo, wejściu francuzów do Rzymu; Góra w Izbie Francuzkiej nie liczy w swych szykach zawziętszego przeciwnika Prezesa nad Napoleona Bonaparte; Piotr Bonaparte uciekł z pod swej chorągwi, w obec nieprzyjaciela, dla walczenia na innym polu przeciw wpływowi Prezesa. Xiążę Lucyan, w chwili najbardziej krytycznej, przeniósł się z Paryża do Londynu, gdzie obecność jego wielce przykłada się do poniżenia imienia Bonaparte.

FRANCYA.

PARYŻ, 25 Kwietnia. Dziś, w Izbie Prawodawczej, w dalszym rozbiórce projektu prawa o zesłaniu, Gabinet miał większość za sobą. Wniosek P. Heurtier, który chciał, aby rodziny zesłańców były obowiązane udawać się wraz ze skazanemi na wyspę Nukahiwa, odrzucony został 561 głosami przeciw 302. Ten tryumf nie wynagradza wszakże Gabinetu za porażkę, którą odniósł przez odrzucenie paragrafu projektu, nadającego prawu wsteczne działanie. Nakoniec, na dzisiejszym posiedzeniu, mimo burzliwego oporu

ze strony Góry, całkowite prawo o zesłaniu zostało przyjęte wielką większością.

Na témże posiedzeniu P. Pascal Duprat zadawał Ministrowi Spraw Wewn. pytania we względzie zakazu, wydanego przez Prefekta Policyi, P. Carlier, przedawania po ulicach pojedynczemi numerami gazet i innych publikacyj demokratycznych. W skutek tego zakazu prawie wszystkie pisma tego rodzaju będą musiały ustać, nie licząc one bowiem i liczyć nie mogą na stałych prenumeratorów; niektóre zaś sprzedawały codziennie od 10 do 12,000 exemplarzy za najniższą cenę. P. Baroche zapytującemu sucho odpowiedział, że w tym razie użył służącego mu prawa. Izba zaprzestała na tej odpowiedzi i uwolniła Ministra od dalszego tłumaczenia się. W tej okoliczności dały się słyszeć ze strony Góry okrzyki: «Chcecie powstania, ale nie będziecie go mieli.»

— Przypadek, zdarzony w Angers, nie przestaje służyć za przedmiot napelniający kolumny gazet. Dotąd, z przechodzących przez most, w chwili jego zawalenia się, niedoliczono się 41 żołnierza. Prezes Bonaparte jeździł na miejsce, i wszystkie gazety zgadzają się na to, że w Angers był przyjęty z uszanowaniem i największą przyzwoitością.

Na dzisiejszym posiedzeniu Minister Wojny zażądał kredytu 150,000 fr. dla przyścia w pomoc rodzinom, pozostałym po ofiarach przypadku zdarzonego w Angers. Pilność potrzeby uznana została przez Izbę.

— Umarł 22 Kwietnia w Paryżu jeden z wysokich dygnitarzy byłego Cesarstwa, hrabia Mollien, były Minister Skarbu, Par Francyi. Miał on 92 lata wieku. Prezes Bonaparte prawie go nie opuszczał w ostatnich chwilach.

— Gazeta *le Toulonnais*, z dnia 16 Kwietnia, daje ważne nowiny z Maroku, donosi ona co następuje: «Fregata parowa *Labrador*, odprowadzona z Algeru 15 b. m., weszła dziś do naszego portu z listami z Afryki i wojskowemi dymisyonowanemi, wracającemi do Francyi.

«Wezwili odejścia fręgaty, odebrano ważne wiadomości z Maroku. Część tego Cesarstwa, przyległa naszej granicy, jest w pełnym powstaniu; buntownicy zajęli miasteczko Uszda, położone nieopodal od Tremecen. Środkami ostrożności zostały przedsięwzięte przez władzę; rozmaite kolumny wojsk posuwane są ku granicy.»

— Podług korespondencyj godnych wiary, przechodzi w tej chwili w Gabinetie projekt, mający na celu zupełne zniesienie zakładów ciężkich robot, zwanych *galerami* (bagnes) po niektórych portach francuzkich. Każdy z 8000 więźniów w galerach kosztuje w tej chwili około 1000 franków rocznie; kosztu transportu wynoszą do 450,000 franków. Sądzą, że za te pieniądze będzie można osnować ogromny zakład karny na krańcu wielkiej pustyni w Algeryi. Skazani mają być podzieleni na trzy klasy, pierwsza najcięższych przestępców, będzie zsyłana do Kayenny; druga do Algeryi, a trzecia, do którejby należeli skazani tylko na 5 lat robot, lub przestępcy wyższych kategorii, odznaczający

się dobrém postępowaniem, mają być użyci w Tulonie do robot portowych i morskich. Projekt ten wniesiony zostanie niezwłocznie na Radę Stanu.

— Pomimo krzyku i nieukontentowania, jakie wzbudził zakaz sprzedawania numerami gazet demokratycznych, wydany został w dniu dzisiejszym wyrok, którym, na mocy istniejących praw i urzędzeń, Prefektura Policji upoważniona jest do zapobiegania wszelkiemi od niej zależącemi środkami, ażeby dzienniki i gazety nie były sprzedawane nigdzie indziej, jak w zakładach właściwych, zamkniętych, prawnie pod tym względzie przyrównanych do Bibliotek czyli Czytelni, i postanowiono, że handlarze wiśni, korzenni, i szynkarze nie mają prawa łączenia sprzedaży szczegółowej gazet z właściwemi im professyami.

WŁOCHY.

RZYM. Kardynał-Wikaryusz wydał proklamacyą, obwieszczającą Rzymianom, że Ojciec święty, pragnąc ulżyć nędzy klass najuboższych, przeznaczył dla nich z własnej szkatuły sumę 25,000 talarów, która ma być rozdana przez plebanów, przy spółdziałaniu szczególnych komisyj.

Municipalność, z powodu radośnego powrotu Papieża, przeznaczyła też dla ubogich 5,000 talarów; za temi przykładami poszła wielka liczba dostatniejszych osób prywatnych i właścicieli domów, i tym sposobem powrót Ojca św. został uświęcony w sposób najgodniejszy tego szczęśliwego wypadku.

— Jenerał Baraguay d'Hilliers ma opuścić Rzym 25 Kwietnia; 18 tego miesiąca miał się odbyć przegląd armii francuskiej, i wojska te miały odebrać uroczyste błogosławieństwo Papieskie. Sądzą, że po odjeździe jenerała B. d'Hilliers nie będzie mianowany nowy Wódz Naczelny, ale tylko jenerał dywizyi, a to, żeby Papieżowi zostawić zupełną swobodę i nie stawić obok Jego władzy żadnej takiej, któraby się z nią mogła równoważyć.

— Piszą z Genewy: «Podczas kiedy Władza Papiezska, wygnana z Rzymu przez rewolucyą, wraca do wiecznego Grodu wśród radośnych okrzyków katolickiego świata, nieobojętną będzie rzeczą dowiedzieć się co się też dzieje z Rządem powstańczym, który zamierzał jednym zamachem zniszczyć i Kościół i Arcykapłana. Wiadomo, że jakkolwiek zwyciężony i rozproszony Rząd ten nie abdykował; schronił się do Szwajcaryi i właśnie to w stolicy Protestantyzmu, Genewie, genewczyk Mazzini, który się ma zawsze za głowę tego Rządu, za żyjące uosobienie Rzeczypospolitej Rzymskiej, zagaja dziś swe pokątne schadzki, pod opieką Rządu miejscowego i na mocy zasady, że «Rzym jest tam, gdzie on jest,» usiłuje ożywić ducha swoich zwolenników manifestami, wydawanemi zawsze jeszcze w imieniu Triumwiratu. Ostatniemi czasy, z powodu powrotu Papieża do Rzymu, wydał pocieszną protestacyą przeciw przywróceniu władzy Papieskiej; akt ten, doskonałej śmieszności, adresowany do rewolucjonistów całego świata, którzy właściwie składali tak zwaną Rplitą Rzymską, kończy się następuje: «Wasze

zgromadzenie nie jest rozwiązane tylko rozproszone,—Wasi Triumwirowie, widząc swą akcyą publiczną zawieszoną skutkiem przemagającej siły, czuwają, i, stosownie do waszego postępowania, wybiorą pogodną chwilę do zwołania was na nowo.»

W imieniu Triumwiratu:

podpisano Mazzini.

HISZPANIA.

MADRYT, 16 Kwietnia. Z powodu zbliżającego się połogu Królowej, wszyscy członkowie Rodziny Królewskiej, wydaleny ze stolicy, otrzymają pozwolenie powrotu, i w tym celu wyporządzane są pokoje dla infanty donny Izabelli, infanta dona Enriqua i infanty donny Iosefy.

— W dniu 7 Kwietnia piorun spalił kopułę kościoła katedralnego w Saragossie, jednego z najwspanialszych pomników stolicy Aragonii.

— Podług listów prywatnych z Madrytu, przesilenie Ministeryalne jest nieuniknioném. Przyjęto za zasadę, że na czas połogu Królowej ma być ustanowiona Regencya; z jednej strony staje Król, prowadzony przez Królowę panującą, z drugiej jenerał Narvaez, Xiążę Walencyi, popierany przez Królowę Matkę i jej męża, Xięcia Rianzarès. Mniemano powszechnie, że P. Narvaez usunie się, a z nim i Gabinet, którego jest głową.

— Odkryto w Madrycie broń i prochy, wprowadzone tajemnie; winniemi okazali się jeden francuz i dwóch amerykańców. Ci ostatni wtrąceni zostali do więzienia. Niemasz wątpliwości, że obejście się, jakiego doznali, pociągnie za sobą poróżnienie Gabinetów Hiszpańskiego i Stanów Zjednoczonych.

GRECYA.

ATENY, 16 Kwietnia. (Depesza telegraficzna, odebrana w Wiedniu). «Nic jeszcze nie postanowiono. Dowiadujemy się, że między PP. Gros i Wyse miała miejsce ostateczna Konferencya, na której uradzono, że Rząd Grecki zapłaci 60,000 drachm żadanego dla poddanych angielskich wynagrodzenia, przesła Angielskiemu Rządowi notę usprawiedliwiającą się, i powita banderę angielską 21 wystrzałem z dział twierdzy Akropolis. Zapewniają, że Rząd Grecki nie chce przyjąć tych warunków.

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

LONDYN, 29 Kwietnia. Na ostatnich posiedzeniach Parlamentowych wszystkie wnioski Gabinetowe, w rozmaitych przedmiotach podawane, przeszły, a wnioski opozycyi, szczególnie P. Disraeli w duchu protekcyonistowskim, odrzucone zostały bardzo znaczną większością, co zaprzecza dostatecznie rozsiewanym pogłoskom o usunięciu się Gabinetu. I tak, na posiedzeniu Izby Gmin 25 Kwietnia, po nader żywych rozprawach w Komitecie, w rzeczy nowego urządzenia kolonij Australijskich, wniosek Ministrów o ustanowieniu jednego ogólnego Zgromadzenia Prawodawczego

dla wszystkich tych kolonij utrzymał się 64 głosami przeciw 10; również Izba Gmin, tegoż dnia, po odrzuceniu przeciwnego wniosku lorda Naas, uchwaliła 186 przeciw 41 głosom powtórne odczytanie billu Prokuratora Jeneralnego, upoważniającego właścicieli dóbr w Irlandyi do wypuszczenia obligacyj, hypotekowanych na tychże dobrach.

— 25 m. b. Królowa Belgów, w towarzystwie księżny d'Orleans, hrabi Paryża, księcia Chartres i liczne orszak, przybyła z Ostendy do Dover na statku marynarki angielskiej *Vivid*. Wysocy podróżni udali się ztamtąd na stacyą South-Eastern-Railway; tam zabrani przez pociąg nadzwyczajny drogi żelaznej, za przybyciem na stacyą Esther, byli przyjęci przez Ludwika - Filipa i Maryą - Amalią, Księcia i Księżnę de Nemours i Księcia d'Aumale, i odprowadzeni do Claremont.

— Podług *Morning-Herald*, nowe instrukcje, przesłane przez lorda Palmerston posłowi w Grecyi, są zupełnie w duchu jednawczym i obiecują rychłe ukończenie zajścia anglo-greckiego.

— Umarł 25 b. m. sławny poeta Wordsworth.

PARYŻ, 30 Kwietnia, godz. 8 wieczorem. (Depsza telegr. odebrana w Berlinie). «Eugeniusz Sue, kandydat demokratów, obrany został deputowanym z miasta Paryża na Izbę Prawodawczą 129,000 głosów przeciw 117,000, które miał za sobą P. Leclerc, kandydat stronnictw umiarkowanych. — Anglija przyjęła warunki układu, podawane przez Francją w sprawie greckiej. (Podług zaś depeszy telegraficznej z Aten, z d. 23 Kwietnia, odebranej w Wiedniu, poseł Francuzki, P. Gros, nie zdołał porozumieć się z Ministrem angielskim P. Wyse, i spodziewano się niezwłocznie dalszego rozciągnięcia blokady angielskiej).

— Na ostatnich posiedzeniach Izba Prawodawcza ukończyła rozprawy nad budżetem Wydziału Rolnictwa i Handlu i przeszła do budżetu Wojny, który na wstępie zaraz ważne obudził spory. Naprzód (na posiedzeniu 27) generał Grammont wniosł, iżby siedzisko Rządu z Paryża przeniesione było na inny punkt kraju, przeciw czemu dzielnie powstał Minister Wojny, generał d'Hautpoul; następnie P. Charras z przekąsem mówił o mundurze jeneralskim, który sobie przywłaszczył Prezes Rzeczypospolitej, i o jego Sztabie i orszaku; nakoniec ważniejsze zagadnienie o pomnożeniu żandarmeryi zajęło Zgromadzenie. Pomimo oporu ze strony jenerałów de Lamoricière i Cavaignac, Izba 424 przeciw 190 głosom uchwaliła utworzenie nowego pułku żandarmów od 1200 ludzi.

— 27 b. m. złożone zostało sprawozdanie Komisji z projektu Rządowego o Merach. Jest to bardzo obszerny traktat Prawa Muncypalnego Francyi. Wnioski Komisji, jak już było doniesiono, są bardzo nieprzychylnie projektowi.

— Gotują się rozmaite nader burzliwe rozprawy w Izbie,

mianowicie z powodu zakazu przedawania gazet pojedynczo i z powodu prawa o zesłaniu, które, lubo już przyjęte, ma jeszcze być poraz trzeci odczytane, a wtenczas Gabinet zamierza wznowić rzecz o wsteczném działaniu prawa, biorąc ku temu powód z wniosku P. Vatismenil, i popierając ten wniosek, który mieć chce, aby o każdym z dotąd uwięzionych sądy wyrzekły, azali jego kategoria podchodzi, lub nie, pod nowe prawo o zesłaniu.

— Z powodu wyborów, przypadających na 28 Kwietnia, już od 25 t. m. wszystkie wojska załogi Paryskiej miały rozkaz pozostania w swych koszarach, i w ostatnich dniach wszystkie kluby socyalistowskie w okręgu Paryża zostały przez Policją zamknięte. Jakikolwiek będzie wypadek wyborów, (patrz wyżej,) Rząd postanowił przedsięwziąć najdzielniejsze środki przeciw Socyalizmowi, czyli, jak się gazety wyrażają, bronić się do upadłego.

— Dekretami Prezesa Rplitej, z d. 17 Kwietnia, mianowani: P. de Rayneval, Posłem nadzwyczajnym i Ministrem pełnomocnym przy Stolicy Apostolskiej, na miejsce jenerała Baraguay d'Hilliers, odwołanego do Francyi, — Hrabia Colonna Walewski, takimże Posłem i Ministrem przy Królu Jmci Obojej Sycylii, na miejsce P. de Rayneval, — P. de Montessny takimże Posłem i Ministrem we Florencyi, na miejsce hrabi Walewskiego, — P. de Ferriere le Vayer Ministrem w Hanowerze, na miejsce P. de Montessny.

— Dekretem Prezesa, z dnia 26 b. m., Wódz naczelny armii Rzymskiej, jenerał Baraguay d'Hilliers, zostaje odwołany, armija ta zwinęta do jednej dywizyi i dowództwo tej ostatniej polecone jenerałowi Gémeau.

— Podług zebranych już wiadomości, przewaga głosów, jaką miał na wyborach Paryskich P. Sue, pochodzi ztąd, że wielka większość żołnierzy załogi Paryskiej, bo w stosunku 17 do 8, za nim głosowała. Niezwłocznie ma być wniesione na Izbę prawo o odjęciu wojsku prawa głosowania.

MADRYT, 25 Kwietnia. Podług ostatnich wiadomości, Król don Francisco d'Assiz, który nalegał na usunięcie się Gabinetu, pojednał się ostatecznie z jego Prezesem, jenerałem Narvaez, i Gabinet ten jest mocniej ustalony niż kiedy.

HAGA. J. K. Wysokość Xiążę Następca Tronu Szwecyi i Norwegii, z licznym orszakiem, przybył 22 Kwietnia do tutejszej stolicy.

WŁOCHY. Gazety Rzymskie są napelnione szczegółami uroczystości, które kolejno po sobie następują z powodu powrotu Papieża, powinszowań i hołdów, składanych Ojcu świętemu i t. p. — Donoszą z Florencyi, pod dniem 21 Kwietnia, że zajście Anglii z Toskaniją wprędce zostanie ukończone w sposobie przyjacielskiego układu; tak przynajmniej lord Palmerston zapewnił Posła Francuzkiego w Londynie, P. Drouin de Lhuys, przyjmując w tej sprawie pośrednictwo Francyi.

ATENY, 23 Kwietnia. (Korrespondencya telegraficzna, odebrana w Berlinie). «Dotychczasowe położenie nie ustaje, na wyspie Samos wybuchnęło powstanie przeciw Rządowi, i na statku parowym tureckim wojska zostały tam posłane. Korwetta grecka pojmała trzy statki pirackie.

(*Journ. de S. P. Psz. Półn. R. I.*)